

МАТЕРІАЛИ ДРУКУЮТЬСЯ
УКРАЇНСЬКОЮ, РОСІЙСЬКОЮ,
ПОЛЬСЬКОЮ ТА АНГЛІЙСЬКОЮ МОВАМИ

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

*Міжнародної
науково-практичної конференції
молодих вчених,
курсантів і студентів*

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

Львів – 2014

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

канд. техн. наук	Рак Т.Є. – головний редактор
канд. техн. наук	Половко А.П. – заступник головного редактора
д-р техн. наук	Гащук П.М.
д-р техн. наук	Грицюк Ю.І.
д-р техн. наук	Гудим В.І.
д-р техн. наук	Гуліда Е.М.
д-р психол. наук	Кривописина О.А.
д-р с.-г. наук	Кузик А.Д.
д-р техн. наук	Рак Ю.П.
д-р техн. наук	Семерак М.М.
д-р фіз.-мат. наук	Стародуб Ю.П.
д-р фіз.-мат. наук	Тацій Р.М.
канд. техн. наук	Башинський О.І.
канд. геолог. наук	Карабин В.В.
канд. техн. наук	Кирилів Я.Б.
канд. фіз.-мат. наук	Меньшикова О.В.
канд. хім. наук	Мірус О.Л.
канд. техн. наук	Пархоменко Р.В.
канд. техн. наук	Рудик Ю.І.
канд. техн. наук	Шелюх Ю.Є.

4. Гордеева Т. О. Мотивация достижения: теории, исследования, проблемы // Современная психология мотивации / Т. О. Гордеева; под ред. Д. А. Леонтьева. – М.: Смысл, 2002. – С. 47-103.
5. Дербеньова А.Г. Усе про мотивацію. – Х.: Вид. група «Основа», 2012. – 207 с.
6. Занюк С. Психология мотивации: Навч. посібник. – К.: Либідь, 2002. – 304 с.
7. Ильин Е. П. Мотивация и мотивы / Е. П. Ильин. – СПб.: Питер, 2002. – 512 с.
8. Климчук В. Экспериментальное дослідження явища «мотиваційного зараження» // Соціальна психологія. – 2005. – №3 (11). – С. 59–71.
9. Климчук В. Тренинг внутренней мотивации. – СПб.: Речь, 2005. – 76 с.
10. Маркова А. К. Формирование мотивации учения в школьном возрасте: пособие для учителя / А. К. Маркова. – М.: Просвещение, 1983. – 96 с.
11. Сидоренко Е. Мотивационный тренинг. – СПб.: Речь, 2005. – 240 с.
12. Хекхаузен Х. Мотивация и деятельность. – СПб.: Питер, 2003. – 864 с.

УДК 159.16.145

ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПСИХОЛОГІЧНИХ АСПЕКТІВ ФОРМУВАННЯ ТРИВОЖНОСТІ КУРСАНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ДСНС УКРАЇНИ

Сірко Ю. А.

Слободяник В.І., канд. психол. наук, заступник декана гуманітарного факультету
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Досліджуючи тривожність курсантів та фактори, що її зумовлюють, ми керувалися наступними положенням, що високий рівень тривожності зумовлений як зовнішніми умовами, так і внутрішніми чинниками, які взаємодіють між собою. До зовнішніх умов відносяться: особливості курсантського колективу та особливості сімейного виховання. До внутрішніх умов: характеристики курсанта, такі як: темперамент, акцентуація характеру особистості, наявність агресивної поведінки, рівень самооцінки та домагань, захисні механізми особистості, тип мотивації.

Визначення особистісних характеристик, які формують високий рівень тривожності, вирішувалося за допомогою запитальників: Г.Айзенка спрямований на визначення типу темпераменту; опитувальника К. Леонгарда, що визначає провідні риси характеру особистості; методики Келермана – Плучека для діагностики захисних механізмів психіки; методики Басса – Дарки щодо наявності агресивної поведінки; опитувальника Т. Елпєрса на визначення мотиваційної спрямованості. Для визначення зовнішніх умов, які впливають на формування певного рівня тривожності курсанта вищого навчального закладу МНС України використовувалась розроблена нами анкета «Зовнішні фактори розвитку особистості». В ній основна увага зверталась на особливості спілкування курсанта в сім'ї, умови життя в сім'ї, наявність конфліктів, тип сімейного виховання, особливості позасімейного впливу (задоволеність спілкування з друзями, з особами протилежної статі).

Метою дослідження було вивчення психологічних характеристик особистості, які формують рівень тривожності. Дослідження проводилось на базі Львівського державного університету безпеки життєдіяльності, вибірка складала 60 осіб. Рівень тривожності визначався за допомогою методики Спілберга-Ханіна, згідно отриманих даних по вибірці в цілому визначались з високим рівнем тривожності – 39,1 %; з середнім рівнем тривожності – 34,7 %; з низьким – 26,08%.

Внутрішні чинники. Значимі відмінності діагностовано по шкалі нейротизму (100% нейротизму у високого та 0 % у низького рівня тривожності): у групи високого рівня тривожності більше зафіксовані меланхолічні та холеричні типи темпераменту, у низького рівня – флегматичного типу темпераменту.

Великий вплив на рівень тривожності здійснюють акцентуації характеру. Зафіксовані значимі відмінності у високого і низького рівня тривожності у осіб із гіпертивним, лабільно – емотивним, педантичним, екзальтованим типами. Майже у кожного третього респондента (37,5 %) високого рівня тривожності зафіксовані прояви гіпертивності, у той час, як по низькому рівню тривожності такі особи відсутні. Кожен другий респондент низького рівня тривожності характеризується педантичною акцентуацією характеру, оскільки для них характерна впорядкованість, дисциплінованість, чітке дотримання норм і правил, що в свою чергу знижує рівень ситуативної тривожності. Кожен другий респондент високого рівня тривожності характеризується екзальтованістю.

До внутрішніх чинників, які впливають на рівень тривожності відносяться також і захисні механізми. Найбільші відмінності виявлено по шкалам заперечення реальності та раціоналізації. У курсантів високого рівня тривожності більший відсоток (66,7 % проти 33,3 % групи низького рівня тривожності) діагностовано по шкалі раціоналізації, у той же час у групі низького рівня тривожності набагато вищі показники по шкалі заперечення реальності (50 % у низького рівня тривожності та 33,3 % у високого рівня тривожності).

Важливі дані отримані за методикою Басса – Даркі, яка визначає форми агресивної поведінки особистості. Кожен другий респондент високого рівня тривожності вказує на аутоагресивні прояви (44,4 %), оскільки, люди з високим рівнем тривожності схильні вбачати у всіх негараздах свою власну провину.

Зовнішні чинники. На гіпоопіку (відсутність контролю та емоційного зв'язку батьків і дітей) вказали 17,6 % опитуваних низького рівня тривожності, у той же час як у групі високого рівня тривожності не зафіксовано жодної такої відповіді. Цікаві дані отримані щодо стилю сімейного виховання. Так, авторитарний стиль виховання зафіксований у кожного четвертого респондента по групі високого рівня тривожності, в той же час як по низькому рівню такий стиль відсутній взагалі. У той же час майже всі респонденти по групі низького рівня тривожності вказали на демократичний стиль, де присутні довірливі взаємовідносини з батьками, повага до дитини, ставлення до неї як до рівної, поміркований контроль та схвалення її ініціативності.

Дослідження дають можливість стверджувати, що на тривожність впливають і професійна діяльність, і задоволеність відносинами в навчальній групі. Так, кожен другий респондент по високому рівню тривожності вказав на незадоволеність спілкуванням у колективі. У той же час у осіб низького рівня тривожності такі відповіді зустрічаються лише у кожного третього опитуваного. Так само відмічаються і у задоволеності взаємовідносин з близькими друзями: особи з низьким рівнем тривожності вдвічі більше задоволені.

УДК 159.943.7; 159.923:355

IMPACT OF LIFE SKILLS ON LIFE SAFETY OF AN INDIVIDUAL

Максимець Юлія

Довбуш О. Р. викладач кафедри іноземних мов та технічного перекладу
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Over the past twenty years, "life skills" have become part of the vocabulary education. The term refers to programs targeted primarily at young people and based on the need to promote healthy lifestyles through health education. Life skills education emerged from a growing concern about certain health problems with particular impact on young people, including HIV/AIDS, sexual behavior, drugs, peer influence, and youth suicide. The emphasis of this approach is on basic personal and social skills, attitudes, and knowledge helpful in making positive decisions and lifestyle choices [3].

According to WHO life skills may be defined as "abilities for adaptive and positive behaviour that enable individuals to deal effectively with the demands and challenges of everyday life". Every school should enable children and adolescents at all levels to learn critical health and life skills. Such education includes comprehensive, integrated life skills education that can enable young people to make healthy choices and adopt healthy behaviour throughout their lives [4].

The themes addressed by this approach cover a broad range. They include core skills and additional areas that can be addressed in a culturally sensitive manner. Core skills that are developed include:

- decision-making – ability to evaluate information and advice to make informed decisions, assess advantages and disadvantages of different options, change decisions to adapt to new situations, and plan for the future, problem solving, creative thinking;
- critical thinking – ability to analyze social and cultural influences on attitudes, values and behavior, question inequality, injustice, prejudice and stigma, explore and evaluate social roles, rights and responsibilities, and evaluate risks, effective communication, interpersonal relationship skills;
- self-awareness – ability to identify personal strengths, weaknesses and vulnerabilities, clarify personal values and beliefs, and recognize personal worth and personal happiness, empathy, coping with emotions, coping with stress;